

[Hans Jørgen Holm]

noget nyt foreslår vi, at der ydes et særligt engangstilskud til virksomheder, der opretter lære- og praktikpladser første gang.

Vi vender os imod ministerens forslag om tvangsplacering af unge i virksomhederne. Ud over den lange række af praktiske problemer, ordningen vil medføre, skal jeg nævne, at tvang er den dårligst tænkelige baggrund for et godt uddannelsesforløb.

Venstre ønsker smidigere regler for godkendelse af lære- og praktikpladser og herunder mulighed for kombination af flere uddannelsessteder.

Vi vil endvidere have adgangskravene til en række uddannelser bragt tilbage til det normale. Det kan eksempelvis ikke være rimeligt, at man skal være mellem 21 og 22 år og have studentereksamen for at kunne påbegynde en sygeplejeuddannelse.

Jeg skal understrege, at indsatsen mod ungdomsarbejdsløsheden først får rigtig perspektiv, i det øjeblik erhvervslivets økonomiske vilkår bedres. En ekstraordinær indsats får kun mening som supplement til generelle økonomiske foranstaltninger.

Arbejdsministeren tager i sine økonomiske ræsonnementer udgangspunkt i, at det offentlige bruger 4,5 mill. kr. i dagpenge og bistandsydelse årligt, et farligt ræsonnement, fordi det bygger på en accept af arbejdsløsheden og de udgifter, der er forbundet hermed. Formålet med indsatsen skulle være at afskaffe ungdomsarbejdsløsheden, ikke at bevare den.

Venstre har sammen med andre partier fremlagt et erhvervspolitisk program, der vil bryde denne onde cirkel.

Arbejdsministeren accepterer også indirekte, at erhvervslivets muligheder er begrænsede dels ved tvangslovgivning om fremskaffelse af lære- og praktikpladser, dels er forslaget om jobskabelse en direkte konsekvens heraf. Nok siges det, at disse jobskabende aktiviteter kan foregå i samarbejde med private virksomheder. Der er imidlertid ikke meget i de hidtidige erfaringer, der kan give os nogen stærk tro på, at der herfra kommer en væsentlig forbedring i beskæftigelsen. Konsekvensen bliver som hidtil, at kommunerne sidder med sorte per, de kommuner, der i forvejen har store vanskeligheder med at fremskaffe relevante jobtilbud.

Derfor er der logisk set god sammenhæng med ministerens planer om at udvide kom-

munalfuldmagten, således at kommunerne kan gå ind i egentlig erhvervsmæssige produktioner, ikke på grundlag af rentabilitet, men på grundlag af en accept af ledigheden og de dermed forbundne offentlige udgifter.

Jeg må på venstres vegne sige, at vi har svært ved at se det jobskabende heri. Jeg kan i den forbindelse ikke lade være med at nævne de begrænsninger i de kommunale anlægsaktiviteter, der tilsyneladende er sket for at skaffe penge til beskæftigelsespolitikken.

Jeg vil godt i anledning af ministerens udtalelser på baggrund af gårsdagens eksempel fra Lunderskov spørge, hvorfra ministeren ved, at øgede skatter giver større beskæftigelse. Det må i hvert fald være konklusionen på ministerens henvisning til, at man godt må overskride de givne udgiftsrammer og forhøje skatteprocenterne.

Jeg vil også godt spørge ministeren, om han ikke fortsat er tilhænger af det lokale selvstyre og af, at det er den enkelte kommunalbestyrelse og ikke arbejdsministeren, der fastlægger de kommunale beskæftigelsesprocenter.

Endelig vil jeg gerne vide, om ministeren stadig vedstår bemærkningerne i næstsidste afsnit i redegørelsen på side 3.

Ministeren lover i redegørelsen en landsdækkende uddannelses- og beskæftigelsesgaranti for unge indtil 25 år. Det er et stort løfte, hr. minister. Er det realistisk, eller er det et af de flotte løfter på beskæftigelsesområdet, vi og ikke mindst de unge ledige så ofte har fået?

Jeg må derfor spørge arbejdsministeren, på hvilken baggrund et sådant løfte kan udstedes. Det kan ikke være på baggrund af de igangværende ungdomsgarantiordninger. For det første er forsøgene endnu ikke afsluttet, og den såkaldte evaluering er endnu ikke foretaget. Den skal først ske til sommer.

For det andet foreligger der intet materiale, der sætter folketinget i stand til at vurdere disse forsøg endeligt.

For det tredje har disse ungdomsgarantiordninger ikke været garanti for noget som helst. Der er fortsat mange ungdomsarbejdsløse i de to amter, hvor ordningen kører.

Hovedaktiviteten har været beskæftigelsesprojekter, der først og fremmest holder de unge i gang, medens de venter på at komme i gang med det, de egentlig ønsker, men